ΠΟΛΙΤΙΚΗ

περί προστασίας προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου σύμφωνα με το Ν.4990/2022 – (WHISTLEBLOWING)

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

1. Ορισμοί

Ως **αναφορά** νοείται η προφορική ή γραπτή ή με ηλεκτρονικά μέσα παροχή πληροφοριών, σχετικά με τις παραβιάσεις του άρθρου 2 του παρόντος.

Ως **εσωτερική αναφορά** νοείται η προφορική ή γραπτή ή με ηλεκτρονικά μέσα παροχή πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις προς τον Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) της Εταιρείας.

Ως **εξωτερική αναφορά** νοείται η προφορική ή γραπτή ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας παροχή πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.).

Ως **δημόσια αποκάλυψη** νοείται η απευθείας διάθεση πληροφοριών στο κοινό σχετικά με τις ανωτέρω παραβάσεις

Ως **αναφερόμενος** νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο κατονομάζεται στην εσωτερική ή εξωτερική αναφορά ή στη δημόσια αποκάλυψη ως πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η παραβίαση ή που σχετίζεται με το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η παραβίαση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας.

Ως **αναφέρων** νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προβαίνει σε εσωτερική ή εξωτερική αναφορά ή σε δημόσια αποκάλυψη παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις, τις οποίες απέκτησε στο πλαίσιο των εργασιακών του δραστηριοτήτων.

Ως **ενέργειες παρακολούθησης** νοούνται οι πράξεις που διενεργεί ο αποδέκτης της αναφοράς με σκοπό την αξιολόγηση της ακρίβειας των ισχυρισμών που αναφέρονται στην αναφορά και την αντιμετώπιση της αναφερόμενης παραβίασης.

Ως **αντίποινα** νοούνται έμμεσες ή άμεσες πράξεις ή παραλείψεις που συμβαίνουν εντός του εργασιακού πλαισίου, προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν αδικαιολόγητη ζημία στον αναφέροντα, ή να τον θέσουν σε μειονεκτική θέση και συνδέονται με την εσωτερική ή εξωτερική αναφορά ή την δημόσια αποκάλυψη στην οποία προέβη.

Ως **διαμεσολαβητής** νοείται το φυσικό πρόσωπο που βοηθά τον αναφέροντα στην διαδικασία αναφοράς εντός του εργασιακού πλαισίου, η συνδρομή του οποίου πρέπει να είναι εμπιστευτική.

Ως **βάσιμοι λόγοι** νοείται η δικαιολογημένη πεποίθηση προσώπου, με παρόμοιες γνώσεις, εκπαίδευση και εμπειρία με τον αναφέροντα, ότι οι πληροφορίες που διαθέτει είναι αληθείς και συνιστούν παραβίαση του ενωσιακού δικαίου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας πολιτικής.

2. Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Πολιτικής είναι η δημιουργία και διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με τον Νόμο 4990/2022 και την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019.

Στο πλαίσιο αυτό, εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής των αναφερομένων παραβιάσεων, τα καλυπτόμενα πρόσωπα-αναφέροντες και τα μέτρα προστασίας των προσώπων που σχετίζονται με τις αναφορές.

3. Πεδίο Εφαρμογής

Η παρούσα Πολιτική αφορά και προστατεύει πρόσωπα που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν:

1. Παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου στους τομείς:

α) των δημοσίων συμβάσεων
β) των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϊόντων και αγορών, καθώς και της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
γ) της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων
δ) της ασφάλειας των μεταφορών
ε) της προστασίας του περιβάλλοντος
στ) της προστασίας από την ακτινοβολία και της πυρηνικής ασφάλειας
ζ) της ασφάλειας, της υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων
η) της δημόσιας υγείας
θ) της προστασίας των καταναλωτών
ι) της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
κ) της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών

2. Παραβιάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και τα σχετικά ενωσιακά μέτρα.

3. Παραβιάσεις των κανόνων της εσωτερικής αγοράς σχετικά με πράξεις που παραβαίνουν τους κανόνες για τη φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμούς που αντιβαίνουν της εφαρμοστέας νομοθεσίας περί φορολογίας εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των κανόνων της Ένωσης περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων.

4. Καλυπτόμενα Πρόσωπα

Η παρούσα Πολιτική αφορά σε:

1. Όλους τους εργαζομένους του Οργανισμού, ανεξάρτητα από το συμβατικό τους καθεστώς (π.χ. πλήρης ή μερική απασχόληση κλπ.).
2. Τους μη μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους ή συμβούλους ή τους εργαζομένους στο σπίτι.
3. Τους μετόχους και τα πρόσωπα που ανήκουν στο διοικητικό ή διαχειριστικό ή εποπτικό όργανο του Οργανισμού οι οποίοι στο πλαίσιο της εργασίας τους έγιναν γνώστες πληροφοριών σχετικών με παραβιάσεις, όπως ανωτέρω.
4. Οποιαδήποτε πρόσωπα εργάζονται υπό την εποπτεία υπεργολάβων και προμηθευτών.
5. Πρόσωπα που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν δημόσια πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που έχουν γίνει στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης που έχει λήξει καθώς και σε αναφέροντες των οποίων η εργασιακή σχέση δεν έχει ακόμα ξεκινήσει.

6. Κατά περίπτωση α) διαμεσολαβητές, β) τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τους αναφέροντες και μπορεί να υποστούν αντίποινα σε εργασιακό πλαίσιο (π.χ. συγγενείς ή συνάδελφοι των

7. αναφερόντων κλπ.), δ) προσωπικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα συμφερόντων των αναφερόντων, ή για τις οποίες εργάζονται, ή με τις συνδέονται με άλλον τρόπο με εργασιακή σχέση.

5. Προϋποθέσεις προστασίας των αναφερόντων

5.1 Οι αναφέροντες παραβιάσεις δικαιούνται προστασίας από την στιγμή της εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς ή δημόσιας αποκάλυψής τους, καθώς και όταν προβούν σε αναφορά στα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.2 Οι αναφέροντες παραβιάσεις δικαιούνται προστασίας εφόσον κατά τον χρόνο της εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς ή της δημόσιας αποκάλυψης είχαν βάσιμους λόγους για το αληθές των παραβιάσεων και ότι αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας. Στην περίπτωση των ανώνυμων καταγγελιών, η προστασία παρέχεται εφόσον οι αναφέροντες ταυτοποιήθηκαν και υπέστησαν αντίποινα, ενώ είχαν βάσιμους λόγους για το αληθές των καταγγελιών και για το ότι αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας.

6. Εσωτερικός Δίαυλος Αναφοράς

Η QED ΕΠΕ ορίζει την Κα Φιλιών Αμάραντου ως Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Πολιτικής. Η θητεία της ορίζεται για τρία έτη με αυτόματη ετήσια κάθε φορά ανανέωση και μπορεί να τερματιστεί άμεσα εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος.

Ο Υ.Π.Π.Α.:

α) παρέχει επαρκείς και σαφείς πληροφορίες στους εργαζόμενους για το σύστημα των εσωτερικών αναφορών και σχετικά με τη δυνατότητά τους να υποβάλουν αναφορά και κοινοποιεί σχετικές πληροφορίες στο ενδοδίκτυο της Εταιρείας.

β) παραλαμβάνει την εκάστοτε εσωτερική αναφορά και τις παραπέμπει προς διερεύνηση στο αρμόδιο εταιρικό όργανο-πρόσωπα που έχουν οριστεί για αυτό το σκοπό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Πολιτική μας για την Διαδικασία Διαχείρισης Αναφορών και Καταγγελιών και ενημερώνει τον αναφέροντα για την εξέλιξη της.

γ) φροντίζει για την διοργάνωση δράσεων εντός της Εταιρείας με στόχο την ενημέρωση του προσωπικού για την διαδικασία υποβολής καταγγελιών ή αναφορών.

δ) παρέχει πληροφορίες στους εργαζομένους σχετικά με τις διαδικασίες με τις οποίες οι εξωτερικές αναφορές μπορούν να υποβληθούν στην Ε.Α.Δ. και, κατά περίπτωση, σε δημόσιους φορείς ή θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Δίαυλος Εξωτερικής Αναφοράς

7.1 Οι εργαζόμενοι μπορούν να υποβάλλουν την αναφορά τους και απευθείας στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) που είναι ο εξωτερικός δίαυλος αναφοράς, η οποία προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την εξακρίβωση των περιστατικών που αναφέρονται και έχει εξουσιοδοτηθεί να παραλαμβάνει και να παρακολουθεί τις αναφορές, καθώς και να βρίσκεται σε επικοινωνία με τον αναφέροντα για την σχετική ενημέρωση του.

7.2 Η δυνατότητα αυτή παρέχεται και στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είχε υποβάλλει την αναφορά του στον εσωτερικό δίαυλο της Εταιρείας, αλλά τελικά έκρινε ότι το ζήτημα δεν αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά από αυτόν.

7.3. Σε περίπτωση παραβιάσεων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εξωτερική αναφορά υποβάλλεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

8. Δημόσια Αποκάλυψη

Τα καλυπτόμενα από την παρούσα πρόσωπα έχουν δικαίωμα να προβούν σε δημόσια αποκάλυψη και να λάβουν την οριζόμενη στην παρούσα προστασία στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εφόσον είχαν προβεί προηγουμένως σε εσωτερική ή εξωτερική αναφορά, αλλά δεν υπήρξε αποτελεσματική διαχείριση και αντιμετώπιση από τα αρμόδια πρόσωπα, ή

β) εφόσον έχουν βάσιμο λόγο να πιστεύουν ενδεικτικά ότι η υπό κρίση παραβίαση συνιστά κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον ή υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή κίνδυνος μη αναστρέψιμης βλάβης, ή, σε περίπτωση αναφοράς στην Ε.Α.Δ., κίνδυνος επιβολής αντιποίνων.

9. Εμπιστευτικότητα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

9.1 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και πληροφορίες που μπορεί να ταυτοποιήσουν τον αναφέροντα αποκαλύπτονται μόνο τα εξουσιοδοτημένα όργανα - πρόσωπα της Εταιρείας ή της Ε.Α.Δ. που λαμβάνουν ή παρακολουθούν τις αναφορές, εκτός αν ο αναφέρων συγκατατεθεί στην αποκάλυψή τους σε τρίτους. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται από την Εταιρεία τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

9.2 Η ταυτότητα του αναφέροντος, όπως και κάθε άλλη εμπιστευτική πληροφορία που υπάρχει στην αναφορά, μπορεί να αποκαλύπτεται και χωρίς την συγκατάθεση του αναφέροντος μόνο στις περιπτώσεις που απαιτείται από το εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο (π.χ. στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών κτλ.) και εφόσον αυτή είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση των σκοπών της παρούσας ή για την διασφάλιση των υπερασπιστικών δικαιωμάτων του αναφερόμενου. Στην τελευταία περίπτωση, πρέπει να έχει προηγηθεί έγγραφη ενημέρωση του αναφέροντος για τους λόγους που επιβάλλουν την εν λόγω αποκάλυψη. Ο αναφέρων έχει δικαίωμα να αποστείλει γραπτώς τις παρατηρήσεις του, που κοινοποιούνται μόνο στην αρχή που προβαίνει στην αποκάλυψη , ωστόσο εάν οι παρατηρήσεις του κρίνονται ανεπαρκείς, δεν μπορεί να εμποδιστεί η αποκάλυψη.

9.3 Οποιαδήποτε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της εσωτερικής αναφοράς γίνεται μόνο για την λήψη των αναγκαίων στοιχείων και μέτρων που απαιτούνται για την εξέλιξη των αναφορών και πάντα σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ 2016/679). Ως υπεύθυνοι επεξεργασίας για τους ανωτέρω σκοπούς ορίζονται οι εσωτερικοί δίαυλοι επικοινωνίας της Εταιρείας και η Ε.Α.Δ.

9.4 Προς διασφάλιση της ασφάλειας και της ακεραιότητας των ερευνών, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν επιτρέπεται να ενημερώνουν τον αναφερόμενο και κάθε άλλο υποκείμενο δεδομένων για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και για όσα προέκυψαν από τις ενέργειες παρακολούθησης. Η υποχρέωση αυτή ισχύει για όσο χρόνο χρειάζεται να προστατευθεί η αναφορά από τυχόν παρεμποδίσεις και ο αναφέρων από τυχόν αντίποινα.

10. Απαγόρευση αντιποίνων και μέτρα για την προστασία έναντι των αντιποίνων

10.1 Ο Οργανισμός δεν προβαίνει ούτε ανέχεται κανενός είδους αντίποινο, κύρωση ή δυσμενή διακριτική μεταχείριση εις βάρος του καλυπτόμενου από την παρούσα προσώπου που προβαίνει σε εσωτερική ή εξωτερική αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη.

Ενδεικτικά ο Οργανισμός δεσμεύεται ότι δεν θα προβαίνει σε:
α) απόλυση, παύση ή υποβιβασμό στην εργασία αναφερόντων λόγω της αναφοράς που υπέβαλαν (π.χ. είναι άκυρη η καταγγελία της σύμβασης εργασίας που έχει τη μορφή αντιποίνου).

β) οποιαδήποτε δυσμενή μεταβολή στην εργασία αναφερόντων που γίνεται για λόγους εκδίκησης (π.χ. μείωση μισθού, αφαίρεση καθηκόντων, παραμέληση, αρνητική αξιολόγηση, πειθαρχική ποινή, αλλαγή τόπου εργασίας κτλ.).

γ) οποιαδήποτε διακριτική μεταχείριση, παρενόχληση, εκφοβισμό και προσβλητική συμπεριφορά εκ μέρους των υπόλοιπων εργαζομένων.

10.2 Τα καλυπτόμενα από την παρούσα πρόσωπα που προβαίνουν σε εσωτερική ή εξωτερική αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη προστατεύονται και δεν υπέχουν καμία ευθύνη για:

α) την πρόσβαση ή απόκτηση των πληροφοριών που αναφέρονται, εφόσον η εν λόγω πρόσβαση ή απόκτηση δεν συνιστούν αυτοτελώς ποινικό αδίκημα.

β) την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με εμπορικά απόρρητα, εφόσον η αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις του Ν. 4605/2019 (σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους).

10.3 Σε περίπτωση που η αναφορά ή δημόσια ανακάλυψη αποτελεί για τον αναφέροντα ποινική, πειθαρχική, διοικητική παράβαση ή άλλη αδικοπρακτική συμπεριφορά, κάθε σχετική διαδικασία αναστέλλεται μέχρι την ολοκλήρωση της διερεύνησης της αναφοράς.

10.4 Σε περίπτωση επιβολής αντιποίνων, τα θιγόμενα πρόσωπα έχουν δικαίωμα πλήρους αποζημίωσης για όσες ζημίες προκλήθηκαν σε βάρος τους. Μέτρα που επιβλήθηκαν κατά παράβαση της παρούσας και του σχετικού νόμου είναι άκυρα και τα θιγόμενα πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν την επαναφορά των πραγμάτων στην προτεραία κατάσταση εφόσον αυτό είναι αντικειμενικά δυνατό και δεν καθίσταται δυσανάλογα επαχθές για τον υπόχρεο.

10.5 Ποινικές και λοιπές κυρώσεις σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία ανά περίπτωση δύνανται να επιβληθούν σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4990/2022.

11. Παροχή δωρεάν στήριξης

Τα καλυπτόμενα από την παρούσα πρόσωπα έχουν δικαίωμα δωρεάν παροχής νομικών συμβουλών, καθώς και δωρεάν παροχής ψυχολογικής υποστήριξης καθ' όλη την διάρκεια των σχετικών διαδικασιών.

12. Προστασία των αναφερόμενων

Οι αναφερόμενοι διατηρούν το τεκμήριο αθωότητας καθώς και το δικαίωμα της δίκαιης δίκης, έχοντας πρόσβαση σε όλα τα ένδικα βοηθήματα και μέσα. Η ταυτότητα τους προστατεύεται για όσο χρόνο διαρκούν οι διαδικασίες της αναφοράς, με τους ίδιους κανόνες που ακολουθούνται για την προστασία της ταυτότητας των αναφερόντων.

13. Αρχείο Αναφοράς – Χρόνος Τήρησης

Ο Οργανισμός τηρεί αρχείο για όλες τις υποβληθείσες αναφορές και τις αποφάσεις επί αυτών, σύμφωνα με τους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το αρχείο τηρείται σύμφωνα με την Πολιτική της Εταιρείας για την διατήρηση δεδομένων (επί του παρόντος είναι 10 χρόνια), προς διευκόλυνση ανάκτησης των απαιτούμενων πληροφοριών.

14. Απαγόρευση παραίτησης των εργαζομένων από τα δικαιώματα τους

Οποιαδήποτε ρήτρα ή συμφωνία μέσω της οποίας οι εργαζόμενοι παραιτούνται από τα μέσα έννομης προστασίας και τα δικαιώματα τους, όπως ορίζονται στην παρούσα Πολιτική, είναι άκυρη.

15. Ισχύς-Τροποποίηση

Η Πολιτική τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία και είναι διαθέσιμη στο εσωτερικό δίκτυο του Οργανισμού.

Η παρούσα Πολιτική όταν επικαιροποιείται, θα αναγράφει την ημερομηνία επικαιροποίησής της.

20.01.2025

Η Διοίκηση της QED ΕΠΕ